

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN HẢI YẾN

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÁT XÁT, TỈNH LÀO CAI**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN HẢI YẾN

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÁT XÁT, TỈNH LÀO CAI**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Dương Thanh Hà

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, tháng năm 2019

Tác giả luận văn

Trần Hải Yến

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn đến các Thầy giáo, Cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, đặc biệt là TS Dương Thanh Hà đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

Qua đây, tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Cán bộ và nhân viên tại BHXH huyện Bát Xát tỉnh Lào Cai đã nhiệt tình giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi nhất để tôi hoàn thành khóa học và thực hiện luận văn này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song do thời gian có hạn, khả năng, kinh nghiệm thực tiễn của bản thân vẫn còn thiếu sót và hạn chế nên trong luận văn không tránh khỏi thiếu sót. Kính mong nhận được góp ý tận tình của bạn bè đồng nghiệp và Thầy giáo, Cô giáo trong Hội đồng đánh giá luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019

HỌC VIÊN

Trần Hải Yến

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Đóng góp về khoa học và thực tiễn của luận văn	2
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BHXH	4
1.1. Khái quát chung về BHXH và quản lý thu BHXH	4
1.1.1. Khái quát chung về BHXH	4
1.1.2. Quản lý thu BHXH.....	12
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý thu BHXH.....	30
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý thu BHXH	32
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý thu BHXH của một số địa phương.....	32
1.2.2. Bài học kinh nghiệm về quản lý thu BHXH cho huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	34
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.2.2. Phương pháp tổng hợp và xử lý thông tin.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	38
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	39
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI HUYỆN BÁT XÁT, TỈNH LÀO CAI	41

3.1. Khái quát địa bàn nghiên cứu.....	41
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên huyện Bát Xát	41
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội huyện Bát Xát.....	43
3.1.3. Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội đến quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	45
3.2. Khái quát về BHXH huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	45
3.2.1. Thông tin chung về BHXH huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	45
3.2.2. Vị trí, chức năng của BHXH huyện Bát Xát.....	46
3.2.3. Chức năng, nhiệm vụ của BHXH huyện Bát Xát	47
3.2.4. Cơ cấu tổ chức của BHXH huyện Bát Xát	49
3.3. Thực trạng quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	51
3.3.1. Quản lý lập kế hoạch thu BHXH	51
3.3.2. Quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	55
3.3.3. Thanh tra, kiểm tra	74
3.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	78
3.4.1. Yếu tố khách quan.....	78
3.4.2. Yếu tố chủ quan	83
3.5. Đánh giá về công tác quản lý BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	86
3.5.1. Những kết quả đạt được	86
3.5.2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân.....	87
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU BHXH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÁT XÁT, TỈNH LÀO CAI.....	90
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	90
4.1.1. Quan điểm quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	90
4.1.2. Định hướng, mục tiêu quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	90
4.2. Giải pháp nhằm tăng cường công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	93

4.2.1. Nhóm giải pháp trực tiếp.....	93
4.2.2. Nhóm giải pháp gián tiếp.....	101
4.3. Kiến nghị.....	105
4.3.1. Đối với cơ quan quản lý Nhà nước.....	105
4.3.2. Đối với BHXH Việt Nam.....	105
4.3.3. Đối với BHXH tỉnh Lào Cai.....	106
KẾT LUẬN	107
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	108
PHỤ LỤC	110

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	ASXH	An sinh xã hội
2	BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
3	BHXH	bảo hiểm xã hội
4	BHXHBB	BHXH bắt buộc
5	BHYT	Bảo hiểm y tế
6	CNTT	Công nghệ thông tin
7	DN	Doanh nghiệp
8	DNNN	Doanh nghiệp Nhà nước
9	DNNQD	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
10	DNVDTNN	Doanh nghiệp vốn đầu tư nước ngoài
11	ĐVT	Đơn vị tính
12	HCSN	Hành chính sự nghiệp
13	HĐLĐ	Hợp đồng lao động
14	HTX	Hợp tác xã
15	LĐLĐ	Liên đoàn lao động
16	LĐTĐ&XH	Lao động thương binh và xã hội
17	NĐ	Nghị định
18	NLĐ	NLĐ
19	NSDLĐ	Người sử dụng lao động
20	NSNN	Ngân sách nhà nước
21	TNLD - BNN	Tai nạn lao động - bệnh nghề nghiệp
22	TTHC	Thủ tục hành chính
23	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Cơ cấu kinh tế huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017	43
Bảng 3.2: Chỉ tiêu thu BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017.....	53
Bảng 3.3: Kết quả khảo sát về lập kế hoạch thu BHXH.....	54
Bảng 3.4: Số lượng ĐVSDLĐ tham gia BHXH bắt buộc tại BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017.....	56
Bảng 3.5: Số lượng đơn vị tham gia BHXH bắt buộc theo khối quản lý tại BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017.....	57
Bảng 3.6: Số lượng LĐ tham gia BHXH tại BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017	58
Bảng 3.7: Số lượng NLĐ tham gia BHXH bắt buộc phân theo khối quản lý tại BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017.....	60
Bảng 3.8: Mức đóng BHXH của NLĐ và NSDLĐ	62
Bảng 3.9: Tổng quỹ lương và mức đóng BHXH bắt buộc trên địa bàn huyện Bát Xát	63
Bảng 3.10: Mức tiền lương thực tế của NLĐ trên địa bàn huyện Bát Xát	64
Bảng 3.11: Kết quả khảo sát về công tác quản lý thu BHXH.....	66
Bảng 3.12: Kết quả thu BHXH bắt buộc theo khối ngành, loại hình quản lý giai đoạn 2015 - 2017	69
Bảng 3.13: Số nợ đọng BHXH huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017	72
Bảng 3.14: Số cuộc thanh tra, kiểm tra BHXH trên địa bàn huyện Bát Xát giai đoạn 2015 - 2017	75
Bảng 3.15: Kết quả khảo sát về công tác thanh tra, kiểm tra.....	76
Bảng 3.16: Kết quả khảo sát đối với ĐVSDLĐ và NLĐ về mức độ hiểu biết chính sách BHXH	78
Bảng 3.17: Kết quả khảo sát đối với ĐVSDLĐ và NLĐ về chất lượng phục vụ của cán bộ tại BHXH huyện Bát Xát.....	84
Bảng 3.18: Kết quả khảo sát về công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách pháp luật về BHXH.....	85

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Tỷ lệ đóng BHXH, BHYT đối với NLĐ	25
Hình 3.1: Hệ thống BHXH tỉnh Lào Cai	46
Hình 3.2: Cơ cấu tổ chức bộ máy hoạt động của BHXH huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	49
Hình 3.3. Quy trình thu BHXH.....	67
Hình 3.4: Quy trình quản lý nợ tại BHXH huyện Bát Xát.....	70
Hình 3.5: Trình độ cán bộ làm việc tại BHXH huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.....	83
Hình 4.1: Quy trình lập kế hoạch thu BHXH	93